

Novel·la | Ramon Pla i Arxé

En el centenari de Pavese

Entre mujeres solas

Cesare Pavese
Traducció: Esther Benítez
Lumen
Barcelona, 2008
Preu: 17,90 euros
Pàgines: 172

La brutalitat d'un suïcidi tenyeix de severitat un fris de la burgesia de Torí que té una frivolitat i també una vacuïtat gairebé angoixants

1 2 3 4 5

En el centenari del naixement de Pavese, Lumen ha publicat *Entre mujeres solas* (1949). Aquesta novel·la pot ser considerada un exemple antològic de la narrativa de la postguerra europea, que presentava una àmplia gamma de corrents -neorealisme, objectivisme, Nouveau Roman- que compartien el rebuig a la novel·la tradicional decimonònica i, per tant, a la complexitat dels personatges, a la magnitud i rellevància de la intriga, a la confrontació de valors morals i, encara que sovint s'oblidi, a la passió. Aquests corrents opten per espais contemporanis, personatges plans i accions vulgars. El narrador -el recurs tècnicament més elaborat- no valora, ni jutja el que narra. I, en conseqüència, el lector es troba sense atenuants amb una societat sense horitzons i uns personatges que es relacionen entre ells amb gestos banals i paraules buides.

Entre mujeres solas està narrat per una dona -Clelia Oitana- de poc més de trenta anys que viu temporalment a Torí -la ciutat en què Pavese se suïcidià (1950)- per obrir-hi la sucursal d'una botiga de moda femenina. El seu món és el de les dones de l'alta burgesia torinesa i la novel·la està dedicada a reproduir el que fan i el que diuen quan es troben. Les converses són mundanes -enginyoses i banals- i el que fan són activitats de baixa intensitat que semblen voler omplir de petits estímuls l'avorrimient còsmic de les seves vides. Ho narra la protago-

Ara fa cent anys que va néixer l'escriptor italià Cesare Pavese

nista -el punt de vista és una mica forçat- des de la seva ment atordida que produeix un discurs fragmentat, amb associacions brusques, reduït només al que sent o veu. Sense món interior. Però hi ha una acció que sentència aquest fris inquietant: el suïcidi d'una noia mig enamorada d'una altra. La

contundència del fet, que inicia i tanca l'obra, tenyeix de severitat la vacuïtat gairebé angoixant del fris. La novel·la -Antonioni la va dur al cinema (*Le amiche*, 1955)- té un valor literari que ultrapassa el de mer símptoma de la narrativa europea de postguerra.*

Juvenil | Andreu Sotorra

Passió per Poe

Fa la impressió que aquesta primera novel·la de Maria Pilar Gil (Badalona, 1967) sigui fruit de la passió per un autor tan suggerent com enigmàtic: Edgar Allan Poe. L'autora viu a Providence i exerceix de professora a la Brown University. Per tant, la presència anímica de Poe i la tendència a la investigació es barregen i es confonen. Que la novel·la guanyés el premi Joaquim Ruyra juvenil i que s'hagi publicat en una col·lecció adreçada a preadolescents li ha fet mal, perquè podia fer un camí més eficaç en una col·lecció estàndard, on trobaria els lectors idonis: veterans de Poe.

És una temeritat pretendre que lectors primerencs s'interessin per la investigació que s'hi relata. És un fet sabut que no han llegit l'autor de *L'escarabat d'or* i *La narració d'Arthur Gordon Pym*, malgrat que fa més de vint anys, *L'Esparver* de La Magrana els va incloure en lectures per a joves. Però ha plogut molt des d'aleshores i també s'ha eixugat molt el camp lector.

Jo correria a incloure-la en una col·lecció que cridés l'atenció d'admiradors de Poe, aquell autor que,

quan la literatura encara no coneixia el cinema d'efectes, va fer viure lectors sota bafarades terrorífiques, incursions en els racons més foscos de l'ànima, investigacions del fantàstic que evidencien la realitat, aventures que remouen la memòria, recargolament detectivesc que fa barrinar i polsim de sàtira mordaç.

Però tot això no hi és, a la novel·la, i per tenir un mínim interès per la investigació sobre Richard Parker -un personatge que viu amb l'ai al cor perquè troba el seu nom relacionat amb desastres marins-, per su-

Edgar Allan Poe

perar els capítols on cal desxifrar un criptograma, i per catalogar les referències literàries i les de Poe que s'hi inclouen, calen no només ganes de llegir sinó coratge, un hàbit que, com és sabut, ja escasseja prou entre els joves per posar més bastons a les rodes del que les mateixes rodes poden suportar.*

Ciència |

Com cuidar el planeta

David Bueno

“Sabem que la Terra està malalta. I som conscients que les seues dolències no han sorgit de manera natural ni es deuen a la seua vellesa, sinó que han estat provocades per l'activitat humana”. D'aquesta manera tan contundent comença *El planeta i tu*, de Maria Josep Picó, un altre dels llibres sobre el medi ambient que tant sovintegen en l'actualitat, ateses les repercussions de la contaminació planetària i del canvi climàtic sobre la nostra vida.

Un altre llibre, però no pas un llibre més, atès que no es dedica a exposar quines són les causes i les conseqüències de la contaminació i de l'escalfament global, sinó que, amb l'objectiu que tothom pugui contribuir humilment a la seva solució, proposa

75 idees molt bàsiques i per això fàcilment realitzables per triar un estil de vida més respectuós amb l'entorn.

Un canvi de manera de fer que, segons l'autora, no implica cap sacrifici, sinó una aventura apassionant.

Picó és periodista, màster en gestió ambiental i Premi Nacional de periodisme ambiental. Les seves obres de divulgació, igual que la seva tasca com a directora de la malauradament desapareguda revista *Nat*, destaquen per la gran qualitat científica i didàctica.

En aquest context, *El planeta i tu* està pensat per a totes aquelles persones que potser no s'han plantejat mai quanta energia consumeixen els electrodomèstics en *stand by*, o què implica menjar un kiwi, i també per a totes aquelles altres que sí que s'ho han preguntat però no saben la resposta. Agrupades en 6 apartats (a casa, al balcó, a la terrassa o al jardí, a l'escola o a l'institut, a l'hora de comprar i de vacances i a la natura), aquestes 75 idees estan redactades de manera molt concisa. Aquesta brevetat fa el llibre especialment atractiu, ideal per a qualsevol persona que només tingui 5 minuts diaris per llegir, mentre espera l'arribada del transport públic o que la sopa acabi de bullir. I si bé al principi el llibre pot semblar apocalíptic, el final és molt esperançador: “El futur el crees tu”.*

El planeta i tu

Maria Josep Picó
Bromera
Alzira, 2008
Preu: 9,50 euros
Pàgines: 144

1 2 3 4 5